

**Програма розвитку малого і
середнього підприємництва
у місті Ладизині
на 2017-2021 рр.**

м. Ладизин, 2017 р.

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

ВСТУП	5
1. БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ МСП В ЛАДИЖИН	5
2. СТАН РОЗВИТКУ ТА ПІДТРИМКИ МСП В ЛАДИЖИНІ	6
2.1. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ МСП	6
2.2. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА ПОТРЕБ МСП.	7
2.3. АНАЛІЗ СТАНУ МСП ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВІДПОВІДНОСТІ ПРИНЦИПАМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО АКТУ ПРО МАЛИЙ БІЗНЕС.	7
3. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ МСП.....	8
3.1. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Поліпшення бізнес-клімату в місті.	8
3.2. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. Посилення спроможності місцевих посадовців та представників МСП розвивати бізнес в місті.	10
3.3. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Підвищення рівня конкурентоспроможності місцевих МСП.	11
4. ПЛАН ДІЙ ДО МІСЬКОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МСП М, ЛАДИЖИН	12
5. ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МСП М.ЛАДИЖИН.....	23
5.1. КООРДИНАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПО ВИКОНАННЮ ПРОГРАМИ	23
5.2. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА	23

Додаток 1

Додаток 2

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МР – міська рада

МВК – міський виконавчий комітет

МСП – мале та середнє підприємництво

НПА – нормативно-правовий акт

АМБ – Акт малого бізнесу

СПД – суб'єкт підприємницької діяльності

ФОП – фізична особа підприємець

ВПО – внутрішньо переміщені особи

ОДА – обласна державна адміністрація

ОМС – органи місцевого самоврядування

ПРОМІС – проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади.

ВСТУП

Розвиток малого та середнього підприємництва (МСП), підвищення його конкурентоспроможності має непересічне значення для подолання викликів, що постали перед економікою українських міст. Як показує досвід, збереження існуючих та створення нових робочих місць неможливе без комплексу запрограмованих дій з боку місцевої влади.

Основною метою Програми розвитку малого та середнього підприємництва м.Ладизжин є забезпечення конкурентоспроможності місцевої економіки, покращення бізнес-середовища для МСП і належного добробуту громади через розвиток підприємницької ініціативи, залучення до підприємницької діяльності всіх зацікавлених членів громади та відходу від патерналізму

Програма ґрунтується на використанні наявних в місті умов та ресурсів, враховує положення Стратегії розвитку міста Ладизжин до 2021 року(проект), регіональні пріоритети, що викладені у Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року, національні пріоритети розвитку МСП. Програму розроблено на основі дотримання принципів Акту з питань малого бізнесу для Європи (АМБ), з урахуванням перспективних європейських галузевих трендів. Враховано також важливість формування підприємливості як ціннісної орієнтації людини, залучення всіх зацікавлених членів суспільства до підприємництва, необхідність підтримки соціальних підприємців, забезпечення потреб та рівного доступу суб'єктів господарювання м. Ладизжин до місцевих ресурсів, інфраструктури і послуг з розвитку бізнесу, особливо таких груп мешканців як жінки, молодь, внутрішньо переміщені особи.

Програма складається з 5 розділів. У першому розділі викладено бачення розвитку МСП в місті Ладизжин. У другому - проаналізовано стан та динаміку розвитку МСП в місті, наявний бізнес-клімат та бізнес-інфраструктуру через призму принципів АМБ. В третьому розділі виписано стратегічні та операційні цілі розвитку МСП в місті Ладизжин. Четвертий розділ містить План дій з зазначенням конкретних проектів. У п'ятому розділі розкрито питання координації виконання та моніторингу Програми. Додатки містять «Бізнес-профіль міста Ладизжин» та «Звіт «Експрес-аналіз місцевого бізнес-клімату міста Ладизжин»

Передбачається, що фінансування проектів Програми розвитку МСП в м. Ладизжин здійснюватиметься відповідно до їх пріоритетності за рахунок коштів міського бюджету та з інших незаборонених законодавством джерел, включаючи кошти міжнародної технічної допомоги, зокрема проекту ПРОМІС.

1.БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ МСП В ЛАДИЖИН

Важливість розвитку МСП для м. Ладизжин зумовлена необхідністю диверсифікації міської економіки та зменшення впливу залежності міста від двох великих підприємств, формування здатності швидко адаптуватися до нових економічних умов і екологічних викликів.

Основні завдання з розвитку МСП в місті:•

- покращити бізнес-клімат в місті: вдосконалити регуляторну політику, зменшити адміністративне навантаження на бізнес;

- сформувати сучасну систему підтримки та стимулювання МСП, удосконалити інфраструктуру для розвитку МСП з урахуванням специфічних потреб різних категорій

підприємців включаючи жінок, молодь, внутрішньо переміщених осіб та соціальних підприємців;

- полегшити доступ МСП до фінансування;
- визначити та підтримувати перспективні галузі та сфери діяльності МСП в м. Ладизин з урахуванням специфіки міста;
- сприяти позитивному ставленню до підприємництва та підприємливості як рушійної сили регіонального розвитку;
- налагодити дієву систему комунікацій між владою та МСП для оперативного виявлення та усунення проблем і перешкод, які гальмують розвиток бізнесу.

Реалізація Програми розвитку малого та середнього підприємництва в м. Ладизин сприятиме ефективній реалізації регуляторної політики, розвитку інфраструктури підтримки МСП; покращанню доступу МСП до фінансування; розвитку підприємливості в місті; покращенню зайнятості населення, підвищенню конкуренто - спроможності МСП; урізноманітненню видів економічної діяльності на території міста.

2. СТАН РОЗВИТКУ ТА ПІДТРИМКИ МСП В ЛАДИЖИНІ

2.1. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ МСП

Станом на 01.01.2017р. у м. Ладизин зареєстровані та працюють 154 суб'єктів підприємницької діяльності юридичних осіб та 760 фізичних осіб – підприємців (ФОП). Кількість суб'єктів МСП юридичних осіб в м. Ладизин протягом 2012-2016 рр. зменшилась з 204 до 166, суб'єктів МСП фізичних осіб зменшилась за цей період на 40% (з 890 до 782 осіб). Частка жінок - фізичних осіб підприємців становить близько 50% від загальної кількості ФОП (на протязі 2012-2016 рр. від 500 до 400 осіб).

Кількість середніх підприємств протягом 2012-2016рр. залишається незмінною (7 одиниць). Кількість малих підприємств з 2012р по 2014р. зросла з 197 до 201, у 2015р. працювали лише 149 малих підприємств, за 2016р. фіксується збільшення їх загальної кількості в місті до 159 одиниць.

На малих та середніх підприємствах з 2012 року до 2016 року чисельність найманих працівників в абсолютному вимірі скоротилась майже на 144 особи, або на 13,7% (з1051 до 907 осіб). Разом з тим, кількість найманих працівників у всіх сферах господарювання в цілому по місту за період 2012-2015рр. збільшилась на 220 осіб (з 7580 до 7800 осіб).

Кількість найманих осіб у суб'єктів малого підприємництва в період з 2012 по 2016 рр. зростає(з 554 до 582 осіб), а у середнього підприємництва зменшується (з 203 до 136 осіб).

В 2015 році в середньому працювало найманих працівників:

- у одного суб'єкта середнього підприємництва не менше 50 осіб,
- у одного суб'єкта малого підприємництва не менше 4 осіб,
- у кожної п'ятої фізичної особи підприємця був щонайменше 1 найманий працівник.

Рівень заробітної плати найманих працівників у секторі МСП в цілому по роках(2012-2015рр.) традиційно значно нижчий від рівня середньої заробітної плати по місту, а на середніх підприємствах рівень заробітної плати вищий, ніж в секторі малого підприємництва:

- зарплата по місту від 3549грн у 2012р. до 5465 грн у 2015р.;
- зарплата у секторі середнього підприємництва від 1560 грн.у 2012р до 1890 грн. у 2015р.;

- зарплата у секторі малого підприємництва від 1495 грн. у 2012р. до 1670 грн. у 2015р.

В структурі зареєстрованих СПД за видами діяльності в період 2012-2015рр. найбільшу частку в загальній кількості (до 75%) стабільно займає оптова та роздрібна торгівля, інші види діяльності складають від 1% до 8%.

Питома вага реалізованої продукції МСП у загальному обсязі реалізованої продукції (робіт та послуг) по місту збільшилась з 11% у 2012р. до 13,9% у 2015р., хоча в абсолютних показниках фіксується тенденція на зростання як загальноміських обсягів реалізованої продукції так і обсягів МСП. У структурі загальних обсягів реалізованої продукції (робіт, послуг) МСП за 2015р. 66,3% продукції реалізовано середнім підприємством, 18,4% - малим підприємством, 15,3% ФОП.

В структурі загальних надходжень від МСП до міського бюджету у 2015р. 42% складають надходження від середнього підприємництва, 39% - від малого і 19% - від ФОП. В 2015 році від суб'єктів МСП до міського бюджету надійшло всього 36 789 тис. грн..

Показники внеску кожного СПД до міського бюджету демонструють, що кожен суб'єкт підприємницької діяльності є важливою складовою формування дохідної бази міста, а створення умов для ефективної роботи підприємців (враховуючи монопрофільність міста та процеси в світовій економіці, економіці держави та регіонів) - стратегічне завдання в першу чергу органу місцевого самоврядування.

2.2. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА ПОТРЕБ МСП.

У рамках Проекту ПРОМІС в 2016 році проведено експрес-аналіз місцевого бізнес-клімату в м. Ладижин. Дослідження здійснювалося шляхом консультацій з бізнесом: проведено фокус-групу та додаткову зустріч з підприємцями м. Ладижин, консультування через електронну пошту та у телефонному режимі. Підприємці назвали проблеми та перешкоди, які заважають розвиватися бізнесу в місті (див. Додаток 1), серед яких відсутність дієвої комунікації між владою та бізнесом, обмежений доступ бізнесу до комунальних ресурсів для розвитку, обтяжливі процедури при отриманні документів дозвільного характеру, відсутність кваліфікованої \ практичної підготовки професійних кадрів для бізнесу тощо:

Представниками МСП було зазначено послуги/потреби для підприємництва, які допоможуть в розвитку МСП Ладижин та які може реалізувати влада, серед яких виділення коштів з міського бюджету для бізнес-ініціатив за принципом бюджету участі (партисипативний бюджет), зниження орендної плати за землю і земельного податку, впровадження міської програми поворотної фінансової допомоги, тощо

2.3. АНАЛІЗ СТАНУ МСП ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВІДПОВІДНОСТІ ПРИНЦИПАМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО АКТУ ПРО МАЛИЙ БІЗНЕС.

Проведення аналізу стану розвитку МСП м. Ладижин відповідно до принципів європейського Акту з питань малого бізнесу для Європи зумовлено необхідністю враховувати всі виклики та можливості, які постають перед підприємництвом міста після підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та створення поглибленої зони вільної торгівлі Україна - ЄС.

Орієнтація на європейський Акт малого бізнесу, структурований за конкретними принципами/напрямами дає можливість чітко розставити акценти в розвитку та підтримці підприємництва та зосередити увагу на вирішенні найактуальніших та найбільш затребуваних місцевим малим та середнім бізнесом питаннях.

Відповідно до методології даного аналізу для кожного з 10 принципів АМБ заповнюється перелік індикаторів, які найбільше характеризують цей принцип. Глибина аналізу – 5 років. (див. Додаток 2).

Десять принципів акту знаходять тією чи іншою мірою своє втілення в реалізації міської політики розвитку МСП, але є об'єктивною необхідністю розширювати та розвивати цю роботу. Головний вектор - підвищення спроможності всіх зацікавлених сторін (влади, громади, бізнесу) в зростанні МСП застосовуючи європейські принципи розвитку МСП, а саме;

- розробляти регулювання підприємницької діяльності в Ладизжині з першочерговим врахуванням спроможності та потреб найбільш вразливих категорій підприємців («спочатку думай про малих»);

- сприяти доступу МСП до публічних закупівель та можливостей отримання державної підтримки;

- полегшувати доступ МСП до фінансування, особливо для підприємців з числа жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, а також соціальних підприємців;

- допомагати МСП здійснювати стандартизацію та сертифікацію їхнього бізнесу;

- підтримувати МСП у розвитку навичок ведення підприємницької діяльності, підвищення рівня культури та професіоналізму ведення такої діяльності;

- підтримувати МСП, які ведуть екологічно відповідальний бізнес та перетворюють екологічні виклики на економічні можливості;

- заохочувати та підтримувати МСП щодо інтернаціоналізації їхнього бізнесу, запровадження інновацій;

- створювати умови для розвитку кожного суб'єкта МСП як важливого, унікального та цінного учасника соціально-економічних перетворень в місті

- покращувати спроможність посадовців органів державної влади та місцевого самоврядування розуміти та враховувати потреби МСП.

3. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ МСП.

За результатами проведених якісного та кількісного аналізів бізнес-середовища та стану розвитку МСП визначено стратегічні цілі розвитку підприємництва в місті Ладизжин, які спрямовані на поліпшення бізнес-клімату, розвитку підприємницької ініціативи мешканців міста, посилення спроможності місцевих посадовців в наданні якісних послуг для бізнесу та посилення конкурентоспроможності МСП. Для кожної стратегічної цілі визначено операційні цілі, а для кожної операційної цілі визначені конкретні дії(проекти/заходи), які приведуть до її досягнення в середньостроковій перспективі.

3.1. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Поліпшення бізнес-клімату в місті.

Складові бізнес-клімату, який є головним чинником розвитку підприємництва в місті:

- регуляторне середовища, яке влада формує своїми нормативно-правовими актами;

- адміністративні послуги, які бізнесу потрібні для діяльності і які надає влада;

- прозоре та на рівних умовах для підприємців використання комунальних ресурсів для ведення підприємницької діяльності.

Операційна ціль 1.1. Зменшення регуляторного впливу на бізнес.

Для забезпечення досягнення цієї цілі в місті здійснюватимуться заходи зі спрощення місцевого регуляторного середовища: перегляд чинних НПА місцевого рівня з метою зниження адміністративного навантаження на МСП, обговорення запровадження нових регуляцій для бізнесу та вирішення проблемних питань, навчання для депутатів та представників бізнес - об'єднань щодо ефективного здійснення регуляторної політики, навчання для посадових осіб щодо інструментів обчислення витрат малого бізнесу на виконання державних регулювань.

Операційна ціль 1.2. Удосконалення регуляторної діяльності Ладизинської міської ради

Для врахування інтересів і потреб МСП на початковій стадії розробки регулювань та упередження прийняття неефективних рішень: буде упорядковано розділ «Регуляторна політика» на сайті Ладизинської міської ради та оптимізована його структура й інформаційне наповнення (розділи «Планування регуляторної діяльності», «Оприлюднення проектів регуляторних актів», «Відстеження результативності регуляторних актів», «Відомості про здійснення регуляторної діяльності», «Обговорення проектів регуляторних актів»), також на сайті міської ради буде розроблено пошукову систему рішень міської ради, виконавчого комітету та розпоряджень міського голови.

Операційна ціль 1.3. Удосконалення системи надання адміністративних послуг підприємству.

Для реалізації цієї цілі заплановано провести інвентаризацію адміністративних послуг для бізнесу, які надаються Ладизинською міською радою та її структурними підрозділами, привести їх у відповідність до останніх змін діючого законодавства; систематизувати адміністративні послуги за галузями та сферами регулювання, спростити процедури отримання таких адміністративних послуг для бізнесу. Планується запровадити періодичне проведення анкетування СПД щодо якості надання адмінпослуг. 2 рази на рік підводити підсумки з оприлюдненням результатів та обговоренням з підприємцями, за результатами впроваджувати необхідні зміни.

Операційна ціль 1.4. Забезпечення прозорості розподілу та використання комунальних ресурсів суб'єктами підприємницької діяльності.

Реалізація цієї цілі дасть можливість з залученням відповідних структур міської ради створити реєстр вільних земельних ділянок та реєстр об'єктів нерухомості комунальної власності, які можуть бути надані в оренду/передані у власність. Реєстри будуть розміщені на офіційних веб-ресурсах міської ради та постійно оновлюватимуться. Інформація про місцеві закупівлі за бюджетні кошти оприлюднюватиметься на офіційному електронному ресурсі міської ради та в друкованих ЗМІ м. Ладизин. Суб'єктам малого та середнього підприємництва надаватимуться консультації з питань участі у процесах державних закупівель та роботи системи «Prozorro».

Операційна ціль 1.5. Налагодження конструктивного діалогу Влада-бізнес-громада.

Для досягнення цієї цілі необхідно розробити (з залученням громадських організацій, бізнес-асоціацій підприємців та громадськості) та впровадити комунікаційну стратегію «Влада-Бізнес-Громада» для подальшої ефективної співпраці: покращення інформованості бізнесу про перспективи розвитку міста та забезпечення участі підприємців у розвиткових проектах; організації дієвого зворотнього зв'язку бізнес-влада; Буде проводитись робота з формування та підтримки позитивного іміджу підприємства в м.Ладизин.

3.2. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. Посилення спроможності місцевих посадовців та представників МСП розвивати бізнес в місті.

При розробці політик та програм міською владою, якісна робота, спрямована на підтримку МСП та врахування його інтересів на ранніх етапах сприяє ефекту довготривалого розвитку для міста. Для забезпечення якісної роботи планується покращити рівень знань та навичок профільних фахівців, які залучені до розвитку МСП та підвищити спроможність самих МСП шляхом навчання та перепідготовки.

Операційна ціль 2.1. Посилення інституційної спроможності ОМС щодо підтримки МСП.

Для досягнення цієї цілі необхідно провести аналіз діяльності відповідальних за роботу з МСП структур, управлінь та відділів Ладижинської міської ради та, при необхідності здійснити запровадження постійного моніторингу стану бізнес-середовища в місті відповідно до методології аналізу АМБ. Напрацювання та узагальнення статистики щодо стану та розвитку МСП, в тому числі по окремим групам СПД(жінки, молодь, ВПО, СПД з обмеженими можливостями). Обговорення результатів моніторингу з представниками МСП, формування відповідних висновків та рекомендацій, прийняття управлінських рішень.

Операційна ціль 2.2. Переорієнтація системи надання послуг для МСП відповідно до актуальних потреб МСП.

Для досягнення цілі необхідно проаналізувати діяльність існуючої системи інфраструктури підтримки МСП з точки зору результативності та затребуваності зі сторони бізнесу. Вивчити та проаналізувати сучасні потреби мікро-, малого та середнього підприємництва на різних етапах життєвого циклу та окремих груп підприємців (жінок, молоді, ВПО, СПД з обмеженими можливостями) в послугах та окремих об'єктах інфраструктури; розробити програму підтримки та просування підприємців-початківців. Розробити міський інформаційно-довідковий ресурс для СПД (платформа, портал інше) з нормативною та довідковою інформацією. Розробити модель та запустити школу бізнес-освіти

Операційна ціль 2.3. Підвищення професійного рівня обізнаності МСП щодо нових можливостей залучення фінансових ресурсів

Реалізувати заходи для підвищення рівня загальної підприємницької культури та фінансової грамотності суб'єктів МСП. Забезпечити постійне інформування через веб-сторінку зацікавлених СПД щодо донорських проектів та програм, які фінансують МСП. Налагодити контакти з донорськими програмами міжнародної технічної допомоги.

Проведення інформаційно-навчальних семінарів для надання навичок з підготовки проектних заявок до таких проектів/програм. Розміщення на веб-сторінці щомісячного дайджесту банківських та небанківських установ, які надають фінансову підтримку для МСП. Вивчати та поширювати успішний досвід залучення такої фінансової підтримки.

Операційна ціль 2.4. Ефективне використання власних фінансових ресурсів для підтримки МСП.

Розробити та впровадити програму поворотної фінансової допомоги (в т. ч. для мікро бізнесу та для початківців) для різних категорій населення, порядок фінансової підтримки соціальних підприємств, визначених на конкурсній основі, програму погашення відсоткових ставок за кредитами. Вивчити досвід та створити Фонд кредитних гарантій для МСП за прикладом польських структур та за принципом публічно-приватного партнерства.

3.3. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Підвищення рівня конкурентоспроможності місцевих МСП.

Операційна ціль 3.1. Підвищення рівня конкурентності місцевих МСП.

Здійснювати постійну інформаційно-консультаційну підтримку СПД в проходженні необхідної сертифікації та адаптації до нових ринків збуту. Проводити інформаційні тренінги/семінари для СПД з питань виходу на зовнішні ринки з запрошенням профільних фахівців. Моніторинг актуальних заходів (ярмарок, виставок) на території України та за її межами. Представлення продукції/робіт/послуг МСП на цих заходах.

Операційна ціль 3.2. Підтримка та розвиток перспективних сфер та галузей.

Проведення аудиту напрямків та ринку діяльності МСП міста для визначення основних трендів спеціалізації місцевого бізнесу та переліку потенційно перспективних сфер діяльності МСП у найближчій перспективі. Вивчення можливостей з виробництва унікальних продуктів Ладижина через проведення маркетингового дослідження та оцінку ресурсів. Підтримка МСП щодо впровадження ресурсо та енергозберігаючих технологій. Підтримка створення кластеру (торгівля/послуги/роботи). Підтримка створення спільних підприємств з країнами зарубіжжя. Сприяння у впровадженні інновацій.

Операційна ціль 3.3. Підтримка екологізації МСП .

Сприяти створенню суб'єктами підприємницької діяльності ринку послуг МСП в сфері збору, сортування та переробки ТПВ. Підтримувати підприємницькі ініціативи, направлені на ресурсозбереження та енергозбереження.

4. ПЛАН ДІЙ

(*пріоритетність визначається членами робочої групи: - 1=висока, 2=середня,3=низька)

Стратегічна ціль 1. Поліпшення бізнес-клімату в місті.											
Операційні цілі (О.П.)	Принципи АМБ	Заходи/Проекти (одна комірка для кожного проекту)	Пріоритетність*	Період реалізації					Виконавець + Партнери	Можливі джерела та обсяги фінансування	Індикатори виконання та моніторингу
				2017	2018	2019	2020	2021			
1.1. Зменшення регуляторного впливу на бізнес	1,2,3	Проект «Зменшення витрат бізнесу на виконання регулювань»: Розрахувати базовий рівень адміністративного навантаження (матеріальних, часових витрат) на МСП шляхом проведення М-тесту для НПА регуляторного характеру або іншими прийнятними методами в розрізі сфер регулювання.	1	x	x				Залучені експерти+ ЛМР, ПРОМІС, ГО,		Визначені базові рівні вартості ведення бізнесу для кожного НПА
		Провести перегляд чинних НПА регуляторного характеру місцевого рівня з метою зниження адміністративного навантаження на МСП .	1	x	x				ЛМР, ЦНАП, МСП, ГО		Кількість послуг, в яких зменшено адміністративне навантаження на СПД Зменшення адміністративного навантаження на МСП не менше 25%.
	1,2,3	Періодично(раз в два роки) проводити експрес-аналіз бізнес-середовища в місті (за визначеною методологією) та розробляти «дорожню карту» щодо усунення перешкод, які заважають розвитку МСП	1		x		x		ЛМР, ПРОМІС, ГО		Проведений експрес-аналіз бізнес середовища Дорожня карта усунення перешкод.

1.2. Удосконалення регуляторної діяльності Ладизинської міської ради	1,2,3	Проект «Вдосконалення розділу «Регуляторна політика» на сайті Ладизинської міської ради» Оптимізувати структуру й інформаційне наповнення розділу «Регуляторна політика» відповідно до рекомендацій експрес-аналізу бізнес-клімату м. Ладизина.	1	x	x				ЛМР		Упорядкований відповідно до рекомендацій розділ на сайті ЛМР з актуальною інформацією
		Організувати та провести не менше 2 раз на рік навчально-інформаційні заходи для щонайменше 15 осіб з числа посадовців, депутатів та представників бізнес-об'єднань щодо ефективного здійснення регуляторної політики в цілому та щодо розрахунку адміністративного навантаження для окремого виду регулювання	2	x	x	x	x	x	ЛМР, АМЕР, ПРОМІС, ГО,		Кількість проведених заходів щорічно не менше 2. Кількість учасників таких заходів всього не менше 30 осіб
1.3. Удосконалення системи надання адміністративних послуг підприємству	1,2,3	Проект «Оптимізація надання адміністративних послуг підприємству» Провести інвентаризацію адміністративних послуг та інших послуг для бізнесу, які надаються міською радою та її структурними підрозділами, привести їх у відповідність до останніх змін діючого законодавства, внести необхідні зміни. Систематизувати їх за галузями та сферами регулювання.	1	x	x	x			ЛМР, ЦНАП		Кількість адмінпослуг в сфері підприємства всього. Кількість адмінпослуг в сфері підприємства, які видаються через ЦНАП.
		Запровадити постійне опитування СПД отримувачів адміністративних послуг щодо якості отримання адміністративних послуг ЦНАП і 2 рази на рік підводити підсумки таких опитувань (з оприлюдненням результатів, їх обговоренням з підприємцями), за результатами яких впроваджувати необхідні зміни.	1	x	x				ЛМР, ЦНАП, АМЕР		Кількість учасників опитування (не менше 50 осіб) Кількість впроваджених за результатами опитування

1.4. Забезпечення прозорості розподілу та використання комунальних ресурсів в підприємницькій діяльності	Проект «Прозорий та рівний доступ МСП до реєстру вільних земельних ділянок». Створити реєстр вільних земельних ділянок з відповідним описом та характеристиками, які можуть бути надані в оренду/передані у власність (з залученням всіх відповідних структур міської ради). Розмістити його на офіційних веб-ресурсах міської ради та постійно оновлювати та актуалізувати.	1	x	x	x				ЛМР, АМЕР	Створено та розміщено на веб-ресурсі міської ради реєстр Кількість оновлень реєстру за рік Кількість відвідувань електронної сторінки реєстру
	Проект «Прозорий та рівний доступ МСП до реєстру комунальної власності» Створити та розмістити на офіційних веб-ресурсах міської ради електронний реєстр всіх об'єктів нерухомості (будівель, споруд) комунальної власності, в тому числі і в першу чергу тих, які можуть бути надані в оренду/передані у власність.	1	x	x					ЛМР, АМЕР	Створено та розміщено на веб-ресурсі міської ради реєстр Кількість оновлень реєстру за рік Кількість відвідувань електронної сторінки реєстру
	Проект «Прозорий та рівний доступ МСП до інформації про бюджетні закупівлі» Надавати консультації суб'єктам малого та середнього підприємництва з питань участі у процесах державних закупівель та роботи з платформами, що надають послуги з проведення державних та приватних закупівель»	1	x	x	x	x			ЛМР, АМЕР	Кількість учасників СПД семінару з використання програми PROZORRO

1.5. Розвиток конструктивного діалогу Влада-бізнес- громада	Проект: «Розробити та впровадити комунікаційну стратегію Влада-Бізнес-Громада» Визначити форми та канали комунікації, періодичність комунікації. Розробити заходи для покращення інформованості бізнесу про перспективи розвитку міста та забезпечення участі підприємців у розвиткових проектах міської влади. Не менше 2 раз на рік проводити круглий стіл «Підприємці-Влада» з обговорення проблемних питань підприємницької діяльності.	1	x	x	x				ЛІМР, АМЕР, ПРОМІС, ГО, МСП	Розроблена та схвалена підприємцями комунікаційна стратегія. Кількість проведених заходів «підприємці-влада» Кількість МСП, що прийняли участь в цих заходах.
	Проект «Підприємництво - ресурс громади» Розробити заходи щодо формування та підтримки позитивного іміджу підприємництва: реалізувати медіа-проект по підтримці позитивного іміджу підприємництва; започаткувати щорічний конкурс на кращого підприємця/підприємства, ГО підприємців у різних сферах. Відзначати переможців конкурсу заохоченнями та публічним чествованням. Постійно залучати МСП до реалізації програм розвитку міста в усіх сферах та проектів стратегії розвитку міста, запрошувати представників бізнесу на робочі засідання з реалізації таких програм з метою отримання пропозицій та зауважень.	1	x	x	x				ЛІМР, АМЕР, ПРОМІС, ГО, МСП	Реалізований медіа-проект Щорічне проведення конкурсу Кількість переможців конкурсу Кількість МСП залучених до проектів програми та стратегії

Стратегічна ціль 2. Посилення спроможності місцевих посадовців та представників МСП розвивати бізнес в місті

	Принципи АМБ	Заходи/Проекти (одна комірка для кожного проекту)	Пріоритетність*	2017	2018	2019	2020	2021	Виконавець + Партнери	Можливі джерела та обсяги фінансування	Індикатори виконання та моніторингу
2.1.		Проект : «Ефективна інституційна підтримка	1	x					ЛІМР, АМЕР,		Актуалізовані посадові обов'язки

Посилення інституційної спроможності ОМС щодо підтримки МСП	розвитку МСП» Проаналізувати діяльність відповідальних за роботу з МСП структур міської ради та, при необхідності, переформувати їх відповідно до завдань та цілей роботи з МСП в Ладижинській міській раді (виділення окремої відповідальної структури, чітке визначення мети роботи та завдань, внесення змін до посадових обов'язків відповідно до Стратегії розвитку м. Ладижин та її завдань в т.ч. Програми розвитку МСП).							ПРОМІС		працівників управлінь та відділів МР, що працюють з МСП та/або займаються регуляторною політикою Розроблені технологічні картки взаємодії між відділами та управліннями.	
	Проект «Динаміка розвитку підприємництва в м. Ладижин» Запровадити постійний моніторинг стану бізнес-середовища в місті відповідно до методології аналізу АМБ, формувати відповідні висновки та рекомендації. Збирати та узагальнювати статистику щодо стану та розвитку МСП, в тому числі по окремим групам СПД(жінки, молодь, ВПО, СПД з обмеженими можливостями).Виносити результати моніторингу на Координаційну раду з питань підприємництва, формувати пропозиції та рекомендації щодо підтримки та розвитку МСП в місті	1	x	x	x				ЛМР, АМЕР, ПРОМІС		Щорічний бізнес-профіль м. Ладижина Сформовані пропозиції та рекомендації щодо подальшої підтримки ОМС
	Розробити програму та провести навчання(раз в два роки) для працівників підрозділів для підвищення їх кваліфікації в наданні послуг для МСП та/або здійснення регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності	1-	x		x			x	ЛМР, АМЕР, ПРОМІС		Розроблена програма навчання для 20 посадовців ЛМР Кількість проведених навчань , кількість їх учасників
2.2. Переорієнтація системи надання послуг для МСП відповідно до	Проект «Аналіз ринку послуг для бізнесу» Провести аудит пропозиції послуг існуючої системи інфраструктури підтримки та розвитку МСП та потреб бізнесу на різних етапах становлення та окремих груп підприємців (жінок, молоді, ВПО, СПД з обмеженими	1	x			x		ЛМР, АМЕР, ПРОМІС ГО, МСП, залучені		Звіт аудиту, визначені послуги та їх затребуваність Перелік послуг, яких не вистачає бізнесу Проведення обговорення з підприємницьким	

актуальних потреб МСП	<p>можливостями) в послугах</p> <p>Визначити перелік послуг для бізнесу, попит на які не задовільняється.</p>									середовищем
	<p>Проект «Створення інформаційно-довідкового веб-ресурсу для підприємців»</p> <p>Розробити структуру веб-ресурсу. Зосередити всю необхідну для ведення бізнесу інформацію на одному веб-ресурсі та постійно оновлювати її.</p>	1	x					ЛМР, АМЕР, ПРОМІС, ГО, МСП, залучені		Створений веб-ресурс з МЕР для МСП, інвесторів Кількість відвідувачів веб-ресурсу за квартал не менше 200 відвідувань.
	<p>Проект «Школа успішного бізнесу»</p> <p>Розробити модель та запустити «Школу успішного бізнесу» (МСП + влада): бізнес-освіта та менторська підтримки бізнесу бізнесом з використанням сучасних методів та технологій та враховуючи інтереси різних груп населення : молодь, жінки, люди з обмеженими можливостями, ВПО.</p> <p>Проводити не менше 2 рази в рік цикл навчальних семінарів для МСП: «Фінансова грамотність МСП», «Підприємницька культура», «Маркетинг та ведення інтернет-бізнесу», «Впровадження енергозбереження в бізнес» «Кластерна економіка», інші теми за потребою.</p> <p>Проект « Молодіжна Бізнес-майстерня» Започаткувати в рамках «Школи успішного бізнесу» молодіжну бізнес-школу для студентів та випускників професійних училищ, молоді. Підготовка учасників до успішного започаткування своєї справи та навчальне супроводження ведення малого (мікро) бізнесу (учасник проходить навчання, а, започаткувавши бізнес, стає членом клубу власників мікробізнесу і отримує від проекту постійну інформаційну і навчальну підтримку</p>	1	x	x	x			ЛМР, АМЕР, ПРОМІС, ГО, МСП		Розроблена модель та запроваджена Школа успішного бізнесу Щорічна кількість слухачів школи Кількість проведених навчальних семінарів Кількість залучених успішних СПД-менторів Кількість семінарів з фінансового менеджменту та кількість їх учасників Кількість учасників молодіжної школи

	<p>Проект «Створення Бізнес-клубу» Сприяти(організувати) інтеграційним зустрічам СПД та створенню міського бізнес-клубу.Розробити стратегію діяльності та план дій бізнес-клубу</p>	1-		x	x	x		АМЕР, МСП		Кількість інтеграційних зустрічей. Кількість членів бізнес-клубу Розроблено план роботи бізнес-клубу
	<p>Проект «В2В. Крок назустріч» Започаткувати щоквартальні галузеві зустрічі підприємців, МСП з метою обговорення актуальних проблем розвитку та діяльності та обміну досвідом. Організувати інтеграційний бізнес – табір на 3-5 днів для власників бізнесу/підприємців. у, стартапів, молоді, жінок із запрошенням відомих спікерів, менторів, бізнесменів з метою розпочати бізнес, розширити бізнес, знайти необхідні контакти тощо.</p>	1		x	x	x		АМЕР, МСП, ГО		Кількість організованих зустрічей Організовано бізнес-табір Кількість учасників бізнес-табору
	<p>Проект «Створення гендерної бізнес-платформи» Проаналізувати стан розвитку жіночого підприємництва в місті, визначити проблеми та перспективні напрямки його розвитку. Разом з жіночими громадськими організаціями розробити Програму розвитку жіночого бізнесу.</p>	2		x	x	x		ЛМР, АМЕР, ПРОМІС		Аналіз розвитку жіночого бізнесу, програма його розвитку
	<p>Запровадити практику тематичних конкурсів із розробки проектів, направлених на розвиток МСП в місті та забезпечити фінансування реалізації проекту-переможця. Зробити такі конкурси щорічними та тематичними (соціальне підприємництво, молодіжне підприємництво, екологічний бізнес, мікробізнес тощо).</p>	2		x	x	x		ЛМР, АМЕР,		Кількість учасників конкурсу Кількість та суми профінансованих проектів

2.3. Підвищення професійного рівня обізнаності МСП щодо нових можливостей залучення фінансових ресурсів.	Проект «Можливості проектів/програм міжнародної технічної допомоги для МСП» Забезпечити постійне щотижневе інформування через веб-сторінку зацікавлених СПД щодо донорських проектів та програм, які фінансують МСП: GIZ «Fit for Partnership with Germany»; COSME; HORIZONT 2020; ЄБРР; Програма Senior Experten Service; PUM; Проект USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку» та інших програм(українських ініціатив бізнесу та асоціацій, які сприяють та допомагають розвитку МСП («1991 Open Data inkubator», Клуб ділових людей; Клуб сталого бізнесу; Платформа МСБ).	1	x	x	x			ЛМР, АЕР		Кількість інформаційних матеріалів та їх періодичність
	Налагодити контакти з донорськими програмами міжнародної технічної допомоги (грантова підтримка, тощо), вивчити пропозиції і можливості їх використання для МСП м. Ладжин. Проводити зустрічі з представниками не рідше 1 раз в півроку	1	x	x	x			ЛМР, АМЕР		Кількість проведених зустрічей щопівроку. Кількість залучених організацій МТД
	Проводити (1 раз в рік) інформаційно-навчальний семінар для посадовців та представників МСП з підготовки проектних заявок до таких проектів/програм розробити план . Надавати допомогу СПД в підготовці аплікаційних форм на отримання грантів від проектів/програм МТД	1	x	x	x			ЛМР, АМЕ, ПРОМІС, залучені		Кількість проведених семінарів Кількість учасників семінарів Кількість поданих заявок
2.4. Ефективне використання власних фінансових ресурсів для підтримки МСП	Проект « Доступ МСП до фінансів» Проводити постійний моніторинг, збір, аналіз та формувати на веб-сторінці щомісячний Дайджест міських та регіональних банківських та небанківських установ, які надають фінансову підтримку для МСП та доносити інформацію до бізнесу.	1	x	x	x			ЛМР, АМЕР,		Кількість випущених дайджестів.
	Вивчати та поширювати успішний досвід залучення фінансових ресурсів МСП з різних джерел фінансування.	1	x	x	x			АМЕР		Кількість інформаційних приводів з даної теми

		Розробити та впровадити програму поворотної фінансової допомоги (в т. ч. для мікро бізнесу та для початківців) для різних категорій підприємств.	1	x	x	x				ЛІМР, АМЕР,		Розроблена програма з критеріями Кількість реципієнтів допомоги Загальна сума допомоги
		Розробити та впровадити систему пільгового оподаткування для СПД соціально-вразливих категорій населення та соціальних підприємств.	1	x	x	x				ЛІМР		Розроблена та затверджена програма Кількість учасників програми Загальна сума пільги
		Розробити та впровадити програму погашення відсоткових ставок за кредитами. Розглянути пропозиції банків з цього питання (Приватбанк, Кредобанк, інші).	1		x	x				ЛІМР		Розроблена та затверджена програма Кількість учасників програми Загальна сума програми

Стратегічна ціль 3. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВИХ МСП.

	Принципи АМБ	Заходи/Проекти (одна комірка для кожного проекту)	групи	Період реалізації					Виконавець +Партнери	Можливі джерела та обсяги фінансування	Індикатори виконання та моніторингу
				2017	2018	2019	2020	2021			
3.1. Підвищення рівня конкурентоспроможності місцевих МСП	7,8,10	Проект « Вихід на нові ринки» Здійснювати постійну інформаційно-консультаційну підтримку СПД в проходженні необхідної сертифікації та адаптації до нових ринків збуту.	2	x	x	x	x	x	ЛІМР, АМЕР		Кількість СПД , що звернулись Кількість наданих консультацій
		Проводити щонайменше раз в рік інформаційні тренінги/семінари для СПД (не менше 15 осіб) з питань виходу на зовнішні ринки з запрошенням профільних фахівців .	1	x	x	x			ЛІМР, АМЕР		Кількість проведених заходів Кількість СПД, що пройшли навчання

		Проводити моніторинг актуальних заходів (ярмарок, виставок) на території України та за її межами. Формувати для зацікавлених СПД пропозиції щодо участі у виставках, ярмарках інших заходах різного рівня з метою просування продукції/робіт/послуг місцевих МСП на цих заходах.	1	x	x	x			ЛІМР, АМЕР		Кількість зовнішніх заходів, в яких взяли участь місцеві СПД
3.2. Підтримка та розвиток перспективних сфер та галузей		Проект « Розвиток місцевого бізнесу» Провести аналіз напрямків та ринку діяльності МСП міста для визначення основних трендів спеціалізації місцевого бізнесу та переліку потенційно перспективних сфер діяльності МСП у найближчій перспективі. Вивчити можливості з виробництва специфічної продукції МСП Ладжина через проведення маркетингового дослідження ринку послуг, товарів та оцінки ресурсів.	1			x					Проведено аналіз та визначено перспективні сфери діяльності МСП. Проведено маркетингове дослідження з відповідними висновками
		Проект «Розвиток ринку сучасних послуг » Підтримувати підприємницькі ініціативи з розширення існуючого бізнесу. Створити кластер (виробництво/торгівля/послуги/роботи) сучасних послуг для населення (медицина, освіта, гостинність ,побутові послуги, туризм та інші) та бізнесу(аудит, бухгалтерія тощо), розробити план його розвитку. Підтримати та стимулювати інноваційні МСП				x					Кількість підтриманих підприємницьких ініціатив(консульт аційно та фінансово) Розроблений план розвитку кластеру послуг.
3.3. Підтримка екологізації МСП		Сприяти формуванню ринкового середовища та створенню МСП в сфері збору, сортування та переробки ТПВ.Проводити для зацікавлених СПД 2 рази в рік інформаційно-навчальних семінарів щодо поводження з ТПВ, Підтримувати МСП щодо впровадження ресурсо - та енергозберігаючих технологій. Надавати інформаційно-консультаційну підтримку таким МСП.	1		X	X					Кількість МСП які займаються з ТПВ Кількість МСП,що впроваджують енергозберігаючі технології у веденні бізнесу Кількість МСП,що займаються

		Залучати МСП до міських заходів та програм з енергозбереження.										наданням послуг у сфері енергозбереження.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

5. ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МСП М.ЛАДИЖИН

5.1. КООРДИНАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПО ВИКОНАННЮ ПРОГРАМИ

З метою координації дій по виконанню Програми розпорядженням міського голови створюється постійно діюча Робоча група. Очолює робочу групу заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради відповідно до розподілу обов'язків. Повний склад робочої групи та персональна відповідальність за реалізацію завдань Програми визначається розпорядженням міського голови. До складу робочої групи входять відповідальні фахівці відділу економіки, інших підрозділів міської ради, депутати міської ради, представники установ, організацій та (за згодою) можуть входити представники бізнес-об'єднань, громадських організацій, підприємці, що залучені до виконання завдань та проектів Програми.

Заходи Програми можуть коригуватися з урахуванням результатів моніторингу виконання проектів/завдань програми, моніторингу проблем та потреб МСП, існуючої соціально-економічної ситуації, реальних можливостей видаткової частини бюджету міста та у випадках зміни законодавчих, нормативно-правових та інших актів.

Коригування здійснюється за ініціативи виконавців заходів Програми, постійних депутатських комісій міської ради, суб'єктів підприємницької діяльності, громадських організацій підприємців. Ініціатор готує пропозиції, до яких додає вичерпне обґрунтування (в разі необхідності розрахунок витрат) запропонованих змін та подає до опрацювання в Департамент надання адміністративних послуг та підприємництва, яке в свою чергу виносить пропозиції на засідання робочої групи.

Робоча група збирається не рідше одного разу на квартал та виконує наступні функції:

- організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів міської ради, органів державної влади, суб'єктів МСП, громадських організацій, бізнес-асоціацій в процесі реалізації Програми.

5.2. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА

Моніторинг являє собою регулярний збір і аналіз інформації для відстеження процесу реалізації Програми в цілому та окремих цілей та проектів зокрема за визначений період. Здійснення моніторингу виконання Програми покладається на Департамент надання адміністративних послуг та підприємництва.

Моніторинг здійснюється щоквартально відповідно до розробленої системи моніторингу, яка полягає в порівнянні досягнутих значень індикаторів з наміченим для кожного з них планом та занесенням результатів в таблицю за зразком нижче. Інформація про хід виконання проектів/заходів Програми подається визначеними Планом дій виконавцями до відділу економіки в останній день звітного кварталу для узагальнення.

Результати моніторингу представляються на засіданні робочої групи. Робоча група оцінює ступінь виконання поставлених завдань та приймає необхідні рішення щодо подальших дій з виконання Програми.

Оцінка виконання Програми за результатами року виносить на обговорення робочої групи за участі зацікавлених сторін, а також на їх на останньому в році черговому пленарному засіданні міської ради розгляд міської ради.

Остаточна оцінка проводиться після завершення Програми для визначення ступеня досягнення поставлених цілей. Вона буде слугувати вихідними даними для розробки наступної відповідної програми.

Стратегічна ціль1.	Операційна ціль 1.1.	Проект 1	Індикатор		Період відстеження		
					Період 1	Період 2	Період ...
			Індикатор 1	Базове значення (база), за наявності			
				Цільове значення (план)			
				Досягнуте значення (факт)			
				Відхилення, +/-, факт від плану			
				Відхилення, +/-, факт від бази			
			Індикатор...				